

دستاوردهای پژوهش و فناوری سال ۱۴۰۳

دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

گروه علوم و مهندسی خاک

مجریان: خدابخش گودرزوند چگینی، حسن بغدادی، محمدرضا بی‌همتا

ایمیل mrghanad@ut.ac.ir ; mm_mohasses@yahoo.com ; khegini@ut.ac.ir

جوایز دریافتی:

پژوهشگر نمونه دانشگاه تهران
پژوهشگر نمونه وزارت جهاد کشاورزی
پژوهشگر نمونه سازمان جهاد کشاورزی استان قزوین
تقدیر نامه از سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل

شرح فناوری

به منظور معرفی عدس سازگار با سامانه کشت مستقیم و متحمل به سرمای سخت زمستانه در راستای فراهم‌سازی امکان کشت عدس پاییزه در اقلیم‌های سرد و معتدل سرد کشور، مجموعه‌ای از اکتوپهای عدس در شرایط بی‌خاک‌ورزی (کشت مستقیم) مورد کشت قرار گرفته و در مدت ۸ سال بر اساس بقای زمستانه تحت فشار گزینش سرمای طبیعی و مصنوعی با گزینش تک بوته تحت عنوان رقم پائیزه خالص‌سازی شدند. این رقم در مرکز تحقیقات حفاظت خاک و آب دانشگاه تهران در اراضی دیم کوهین برتری عملکرد ۲/۱۷ برابری نسبت به رقم بیله سوار، ۲/۵۲ برابری نسبت به رقم کیمیا، ۱۴/۹۳ برابری نسبت به رقم گچساران و ۱/۸۳ برابری نسبت به رقم مراغه داشت. کشت پاییزه آبی این رقم در مزرعه پژوهشی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران (کرج) نسبت به کشت آبی بهار ۵۱ درصد افزایش عملکرد نشان داد. بر اساس نتایج بدست آمده در مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اردبیل، رقم عدس سبز پردیس با تحمل سرمای ۳۰- درجه سانتیگراد به عنوان متحمل‌ترین رقم مورد کشت در سابقه کشت عدس در استان اردبیل ثبت گردید که نسبت به ارقام رایج بهار بیش از سه برابر افزایش عملکرد دانه نشان داد. در استان زنجان کشت ترویجی پائیزه لاین جدید نسبت به رقم بیله سوار، در شهرستان خدابنده ۷۲ درصد، در شهرستان ماهنشان ۳۰ درصد و در شهرستان خرمدره ۱۷ درصد برتری نشان داد. کشت مستقیم این رقم به روش بی‌خاک‌ورزی، و خاک‌ورزی حفاظتی، از نظر تثبیت نیتروژن با تأثیر ۳-۲/۵ برابری نسبت به خاک‌ورزی رایج سازگاری خوبی را در شرایط کشاورزی حفاظتی نشان داد. میزان پروتئین دانه این رقم ۲۲/۷۵ درصد می‌باشد که در مقایسه با ارقام اصلاح شده رایج در ارزش تغذیه‌ای بالاتری دارد.

عنوان فناوری

عدس پائیزه متحمل به سرما رقم سبز پردیس

حوزه کاربرد و بازار هدف

کشاورزی و منابع طبیعی

وضعیت فعلی بهره برداری از فناوری

- نمونه مهندسی
- نیمه صنعتی
- تولید انبوه

